

KɔɔɔSIDEɔ

Yá pɔ́ kú láe bee guuɔ

Kɔɔɔsi de Tuukii búsu wéle mendo ũe. A ku Efeseε gukpe oi kiloo ðaa do taawa. Pɔlu ĩwa Kɔɔɔsi gbé Epafa mé gè ní baona yáó we séia (1.7, 4.12).

Pɔlu de dakpeuna ũ (4.3, 10, 18) Loma, ɔ Epafa mò a òè Kɔɔɔsideɔ lé swádo yá ðòsaizi. Waasokenaεo lé e tó gbé ye Lua dɔ, i a suaba, sema wà kúle pɔɔne, wi tɔzɔ, wi bleεo té. Bao ĩi bee maà gbεa gòo Pɔlu lakè Kɔɔɔsi Yesudeɔne à mè Yesu Kilisi náaikεa mé ĩ gbé suaba ado. A lápi ði Tisiki ní Oneziúoε.

Fɔkpaamá ní Lua sáaukpaaο gbεa (1.1-14) Pɔlu Kilisi kíake òlwéε. A de pɔpiia, baa nisín gbāo, ɔme a gāli mi ũ (1.15-2.3). Bee gbεa Pɔlu ní gbá laai εεyā pɔ́ aa kúo yá musu (2.4-25). A yādáné wēni dafu pɔ́ wá vī naa Yesu Kilisiwa musu, Yesudeɔ kua ní kɔo yá, uadeɔ kua ní kɔo yá ní wá kua Yesude-
saideɔ guu yáó (3.1-4.6).

Lá midεkii Pɔlu fɔkpà gbéɔwa (4.7-18).

Anabi εγεnao ĩ mó ní yáó dasi. Ampii aai to Yesudeɔ pāale zé maaε, aali Yesu náaike a zéwao. Bee yá mé tò Kɔɔɔsideɔ lá gbāakpà Kilisi dea pɔpiila yáwa. ɔme ĩ Ibiisi ba polo gbéwa à aà bɔ zɔbleu ado.

Sáaukpaa ní wabikeao

¹ Mámεmaa Kilisi Yesu zina Pɔlu lá Lua yeiwa ní wá gbé Timoteo, wa láe bee kè ² wá gbé náaide pɔ́

an kua adoa naa Kilisiwa Kòlòsiònɛ. Lua wá Mae gbě̀kẹ̀kẹ̀é, i á gba aafia.

³ Gɔɔpii wá wabikɛa guu wiɔ Lua wá Dii Yesu Kilisi Mae sáaukpa, ⁴ asa wa á Kilisi Yesu náaikɛa bao mà n̄ á yea wá gbé̄ɔzio píi, ⁵ ké á wé dɔ pɔ pɔ dilɛáé luabei yáí. A yá síande mà yãa baona pɔ wa kpáé guu. ⁶ Baonapi lé nɛ'i, àlɛ ɔta dúnia guu píi, lá a kè á guu za gɔɔ pɔ á mà mé á Lua gbě̀kẹ̀ sáasá dɔwa. ⁷ Epafa wá zíkɛndee yenzide mé yápi dàé wá g̃ɛ ũ. Kilisi zíkɛnnáaideɛ, ⁸ ɔme yeakɔi pɔ Lua Nisina á káwà òwɛɛ.

⁹ A yáí tò za gɔɔ pɔ wa á bao mà, wiɔ wabikɛé Luawa láasai, aà to à a pɔɛã dɔ wásawasa, aà Nisina i á gba ɔnɔ n̄ wɛzɛo píi, ¹⁰ ké àɔ ku lá Dii yeiwa, á yá píi i kaaàgu. Beewa á yãmaa píi kɛa àɔ ɔta, á Lua dɔa iɔ káfi, ¹¹ íɔ gbãa yápii guu aà gbãa gawide léu, ké à yápii f̄ɔ n̄ menao n̄ pɔnao, ¹² í Mae Lua sáaukpa, asa à wá ká baa pɔ a dilɛ a gbé̄ɔne a gupuauwa. ¹³ A wá bɔ gusia ikou, à wá kpá a Né m̀ndona yenzide kpalau. ¹⁴ Aà sabai wa g̃ɛ wé̄ɛo ỹ, wá duuna kèwá.*

Kilisi ðɛa pɔ́pii

¹⁵ Kilisiá Lua pɔ w̄li e n̄ wéoo taaɛ, ɔme yoa ỹ Lua pɔkɛaɔ guu píi.

¹⁶ A pɔ́pii kè musu n̄ tɔɔlɛo, pɔ pɔ w̄l̄ ɛɔ n̄ pɔ pɔ w̄li ɛɔɔ, kpalablenao ge diio ge gbãadeɔ ge ikodeɔn nò. Pɔ́pii b̀ò aà k̄liɛ, mé aa ku aà pɔ ỹ.†

* **1:14** Efɛ 1.7 † **1:16** Efɛ 1.21

17 A ku pópíi ãa,
pópíi kú aà sabaie.

18 Ìme a gálide pò de aà me ũo mi ũ.

Ìme dàalena ũ, gàbo séia ũ,
ké aà gō pópíi d̄aana ũ.‡

19 Asa à kà Luagu,
ō a tò a kea píi pèewà.

20 A tò pópíi keano na aà sabai,
pò pò kú t̄oleo ge musuon nò.

Aà au pò b̄le lip̄akōawa
mé mò ní aafiapio.

21 Apio s̄o á k̄ea Luawa yāa. Aà ibeēon á ũ á
làasoo ní á v̄aikaō yáí, 22 ō Lua tò a keano na Kilisi
gaa a gb̄enazinke me guu yáí sa, ké à á kpán'aeke
gb̄ásisai, s̄asai, tàaesai, 23 tó á zea gb̄aa á lua-
naaika guu deesai gíūgiū, mé i k̄e zia'ea yá pò á
kūa baona pò á mà guuwao. Wà baonapi kpà gb̄é
pò Lua kè z̄ile laone píie, mé mapi ma P̄olu ma gō a
kpana ũ.

P̄olu z̄ikea Yesudeone

24 Tiasa mále p̄onake ní taasi pò mále ke á yáio. Ia
pò wa dà Kilisiwa, mále a pò pò ḡō ma ma mewa mà
b̄lei aà gálide pò de aà me ũo yáí. 25 Lua z̄id̄amee,
ō ma gō gálidepio d̄onlede ũ. Ma aà yá'òé, à pèewá.

26 Asiyyā pò ul̄ea gb̄éone za asin̄izi zad̄o Lua i d̄unia
káleo ōme b̄ò Lua gb̄éone gupuau sa. 27 Lua ye aa d̄ō
lá asiyyāpi gb̄ia z̄ō á buip̄aleone. Asiipin ke: Kilisi
kú á guu, ō á wé d̄o gawii. 28 Aà yá waaso wi ke
gb̄épiie, wi led̄aomá, wi yādaò gb̄épiie ní ōno píio, ké

‡ 1:18 Efe 1.22-23

wà gbépii kpán'aekε naa Kilisiwa wásawasa. ²⁹ A yáí tò mi zíkε, mi d̄εka ní aà gbāa pó lé zíkε ma guu maamaao.

2

¹ Má ye àò d̄εε z̄ò pó mále káé d̄ò, ápiò ní Laodisideò ní gbé pó wi wεsik̄l̄εò p̄íi, ² ké aa e ní s̄d̄ilε, aa nak̄wa aa yek̄di, mé wεz̄ε guu aaiò Lua asiiyā pó de Kilisi ū d̄ò wásawasa, aai a ài z̄ò e. ³ Aà guu ònò ní d̄òao àizεε pii ulεau. ⁴ Mále bee oé, ké gb̄εe su á sásā ní lenaoo. ⁵ Baa tó má kúán̄ò, ma làasoo ku, má è ále yāke a zéwa, mé á Kilisi náaikεa gbāa, ò ma pò k̄ena.

P̄pii p̄εamá naa Kilisiwa guu

⁶ Lá a Kilisi Yesu sí á Dii ū, àò naawà màa, ⁷ á z̄ina iò pélea aà guu, í zed̄ou, íò gbāa aà náaikεa guu lá wa dàéwa, íò Lua sáaukpa maamaa. ⁸ A laaika ké gb̄εe su d̄òa gbāa kásaé à á sásā ní gb̄enazina felekaa ònò p̄ā giioo. Yá bee ò ì b̄o felekaa pó pó w̄i misiilenéò k̄íi, Kilisi k̄íi no. * ⁹ Asa luakεa pii p̄εwà aà gb̄enazinke guu. ¹⁰ Naa gbé pó de gbāa pii ní iko piiio mide ūpiwa, apii p̄εwá. ¹¹ Naawà a t̄z̄ò b̄oa á dàau ū. I ke t̄ò pó w̄i z̄ò ní òo no, pó Kilisi ì z̄óné. ¹² Asa da'ilekεa guu wà á v̄iaàn̄ò† mé a vuaàn̄ò, ké a gbāa pó Lua aà f̄ele b̄òò gau náaikè yáí. ¹³ A de ḡeo ū yāa Luaε á tàaeò ní á luanaaikesaio yáí,‡ ò Lua á gbá w̄eni dafu ní Kilisio s̄anu, à s̄uuk̄ewan̄ò ní wá tàaeò pii. ¹⁴ Lua wá tàae taala pó wá dá yáú b̄ādè, a se p̄ā lip̄aak̄awa. ¹⁵ Kilisi gaa líwa báa b̄ò diio ní gb̄āadeola, à b̄òr̄n̄ò gupuau à ní kpán'aek̄è z̄iz̄ò ū.

* **2:8** Gal 4.3, 9 † **2:12** Lom 6.4 ‡ **2:13** Efe 2.1-5

16 Ayāmeto ásu to gbēe yādiléé pòblea ge imia ge dikpe ge móbba dafu ge gòbba yá musuo. § 17 Yá beeo píiá yá pò wà mè a mò taaε, Kilisi mé a síana ũ sa. 18 Asu to gbéé pò ì giiye gbéowa aa nízia busa, aa wabike ní malaikaò kèse kũao á bóbò'òsio. Wépungu'ea yá mé ìò gbāa gbéé bee taaε, ò ì ílan gii dá a dúnia làasoo yá musu. 19 A pea Kilisi pò de mi ũwao. Naawà guu megu píi ì kò'eu, aa nakòwa kíò zì sabai, ìò gbā lá Lua ye à gbāwa.*

20 Lá a ga ní Kilisio felekaa pò pò wí misiilenéò yá musu, bóyái i yādilene ma lán dúnia gbéowai? 21 Wí me nsu ké na n ɔziò, nsu ké ieò, nsu ɔká kéwao. 22 Pò beeo píi ì láa an maokea guuε. Gbēnazina yādanε ò wa tei we. 23 Onò tó mé dò yá beowa. Wàle lousisiyā kakané ní zìabusaaò ní ìadaanzìawao. N beeo aali kpá wá dàaεo.

3

Kua wēni dafu guu

1 Lá a vu ní Kilisio, à to luabe yá dōaaé, asa we Kilisi zòleau Lua ɔplai.* 2 A tó á làasoo àò ku luabe yápiowa, asu àò ku dúnia pówao. 3 Asa a ga, á wēni uléa ní Kilisio Lua guu. 4 Lá Kilisi de á wēni ũ, tó à bò gupuaui, ápiò sò á bōaàno ní gawio sa.

5 A yái tò à dúnia yá pò kú á nòse guu de: Káaluakaa, dóε'ii, mēfēlea, vāi nideá ní bīikeao. Pò pò gbéé lé a bīike gò aà dii ũε. 6 Yá beeo yái Lua a pòkúmabòbò a yāmansaiowa. 7 Ápiò sò á kú a guu yāa, à dōaaé. 8 A ɔkpa yáε beeo sa: Pòkūma, kpēne,

§ 2:16 Lom 14.1-6 * 2:19 Efe 4.16 * 3:1 Sou 110.1

nɔsɛpási, gbésɔsɔa ní wisaiyá'oa. ⁹ Asu ɛtokɔɛo, asa a á dāa zi ní a yákeo bɔ́ála, ¹⁰ a a dafu pɔ́ í á lile gbé dafu ũ dà, ké à gɔ́ lán Lua pɔ́ á ké dafuwaɛ, † í aà dɔ́. ¹¹ Kua màa Yudaɔ ní buipáleɔ dodo kɔɛo, ge tòzɔnaɔ ní gyafɔɔdeɔ, ge gusɔɔdeɔ, ge ladɔ́nsaiɔ, ge zɔɔ ní wéɛo. Kilisi mé ní ũ mípii, a kú ní guu mípii.

¹² Ayámɛto, lá Lua á sé a gbé yenzideɔ ũ, yá pɔ́ de à dan ke: Wɛnadɔane, gbɛke, zɔ́abusaa, nɔsenie ní menao. ‡ ¹³ A kɔ́ fí. Tó yáe sù gè á zānguo, à sùuuke ní kɔo. Lá Dii sùuukèánɔ, à ke ní kɔo màa sɔ́. § ¹⁴ Azaiasa àɔ yekɔ́i, asa bee ì mɔ́ ní lɛdoŭ yákelesaio. ¹⁵ A to aafia pɔ́ Kilisi ì ní gba yá dɔ́aaé á sɔ́ guu, asa kua ní kɔo aafia Lua á sɔ́siwà mɛdoŭdeɔ ũ. Aɔ Lua sáaukpa. ¹⁶ A to Kilisi yá zɔ́lekii e á nɔsɛu maamaa, í yádaɔkɔ́e, í lɛdaɔkɔ́wa ní ɔ́nɔ pɔ́iio. Lua sáaukpa guu à lesiè á sɔ́ guu ní soŭo ní táasileao ní le pɔ́ aà Nisína ì daéo. ¹⁷ Yá pɔ́ ále ke ge ále o pɔ́i, à ke ní Dii Yesu tóo, í Mae Lua sáaukpa ní aà gbāao.*

Lua gbé kua

¹⁸ Nɔɔɔ, á baade lí misiile á zác. † Māa à kù àli ke naa Diiwa guu. ¹⁹ Gɔ́ɔɔ, á baade lío ye a nazi. ‡ Asu àɔ pásírnɔo. ²⁰ Néɔ, à á de ní á dao yāma yápii guu, asa bee mé ì ka Diigu. § ²¹ Maeɔ, ásuli á néo pɔ́ fele à ní kúsu kwéoo.* ²² Zɔɔ, à á dúnia diio yāma yápii guu. Asu zɔ́ ɔ́kunweiana kenéo. A zɔ́kené ní nɔsemendoo Dii viakenaɔ ũ. ²³ Yá pɔ́ ále ke pɔ́i, àli ke ní nɔsemendoo, lá Dii ále keèwa, i ke gbɛnazina

† **3:10** Daa 1.26, Efe 4.22-24 ‡ **3:12** Efe 4.2 § **3:13** Efe 4.32

* **3:17** Efe 5.19-20 † **3:18** Efe 5.22, 1Pie 3.1 ‡ **3:19** Efe 5.25, 1Pie 3.7 § **3:20** Efe 6.1 * **3:21** Efe 6.4

no. ²⁴ Aò dõ ké Dii a fiaboé àizāna ũ. Dii Kilisi ále zòbleè. ²⁵ Váikena a a vāi gbè'e. Lua lí gbèe zāboo.†

4

¹ Dii, à á zòò gwa a dòòwa súsu. Aò dõ ké ápiò sã á Dii vī musu.*

² A ázia kpa wabikεa Luawawa, í itēkεò ní aà sáaukpaaò. ³ A wabikεwàwēε lò, aà zεwēwēε wà a yá waasokε, wí Kilisi asiyyā'òné. A yái wà ma dai kpéu. ⁴ A wabikεmεε mà yápi o wásawasa lá à kù mà owa. ⁵ Aò ázia kúa dõ Yesusaideò guu ní ònòò. Ali yá pò Lua a zεbòé kε.† ⁶ A tó á legbè'i àò na, iò káfia vī, íò yāwea baadewa dõ.

Lezaama

⁷ Wá gbé yenzide Tisiki, ma dónlεde zíkεndee náaide Dii zí guu, a ma baokpaé píi. ⁸ Bee yái mále aà zíwá, aà wá kua oé, á nòse i níni.‡ ⁹ A gbèdo Ɔneziũ, § wá gbé náaide yenzide lé mɔaànò. Aa lakii yáò oé píi.

¹⁰ Alisaka pò wá sānu kpéu fòkpàwá ní Baanaba dāuna Maakuo. Wà Maaku yā'òé kò. Tó à kà á kíi, à gbāakpaaàzi. ¹¹ Yesu pò wí mε Yusitu fòkpàwá lò. Yuda pò wáε kpala pò bò Lua kíi zí kε sānuò lén we. Aa ma nòse níni. ¹² A gbèdo Epafa,* Kilisi Yesu zòblena fòkpàwá. Iò dēka ní wabikεaéo gɔɔpii, ké à e ze gbāa, í kàsaakū, Lua pɔeā i pεewá wásawasa. ¹³ Má ò àle zíkεé maamaa á ní Laodisideò ní Iεlapɔlideò. ¹⁴ Wá lòotoo yenzide Luku ní Demasio fòkpàwá. ¹⁵ A fòkpa wá gbé pò kú

† 3:25 Efε 6.5-8 * 4:1 Efε 6.9 † 4:5 Efε 5.16 ‡ 4:8 Efε 6.21-22

§ 4:9 Flm 10 * 4:12 Kls 1.7, Flm 23

Laodisiowa ní Nímfao ní gbé pọ́ aai kọ́ káaa àà beo.
¹⁶ Tó a láe bee kyokè, à kpa Laodisi gálidowa aa a
 kyoke, í ní pọ́ kyoke sọ. ¹⁷ A o Aasipue, àà laaido Dii
 zí pọ́ wa dàewa, i a midé.

¹⁸ Ma Pọlu máme ma fọkpaawáe bee kẹ̀ ní mazía
 ọo: Ma fọkpàwá. A to ma kua kpeú yá ào dọ́águ. Lua
 gběkekéé.

Bibeli Luayátaalá **The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin and Nigeria**

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

x

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9